A1 Topaic 12

Laethanta Saoire

2

A1 Topaic 12

01 An raibh tú ar laethanta saoire?

Labhairt

3

01 An raibh tú ar laethanta saoire?

Le múineadh:
- Ceist a chur ar dhuine an raibh sé ar laethanta saoire agus an cheist sin a fhreagairt.

4

©GaeilgegoDeo 2024

Laethanta saoire

5

Laethanta saoire

- *An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana? Bhí*
- *An raibh Seán ar laethanta saoire i mbliana? Ní raibh*
- An aithníonn tú an briathar: *Bhí*?
- Tháinig an briathar chun cinn i d**Topaic 10 Tinneas agus Gortuithe** – *Bhí mé ag an dochtúir* – ach an uair seo tá an fhoirm cheisteach leis.

6

Laethanta saoire

- I d**Topaic 10 Tinneas agus Gortuithe**, luadh gur briathar neamhrialta é an briathar *Bí*.
- Sin an chúis go bhfuil difríocht idir an cheist agus an freagra.
- Le briathra rialta, ní bhíonn mórán difríochta, mar shampla: *Ar bhris tú do lámh? Bhris/Níor bhris.*
- Le briathra rialta, ní bhíon mórán difríochta,
- mar shampla: *Ar bhris tú do lámh? Bhris/Níor bhris.*

7

©GaeilgegoDeo 2024

An raibh?

- **An raibh tú** ar laethanta saoire i mbliana?
- **Bhí**
- **Ní raibh**

- **An raibh tú?**
- **Bhí +**
- **Ní raibh –**

8

An raibh?

- **An raibh tú** ar laethanta saoire i mbliana?
- **Bhí**
- **Ní raibh**

- **An raibh tú?**
- **Bhí +**
- **Ní raibh –**

9

An raibh?

- *Foghlaimeoir 1: An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?*
- *Foghlaimeoir 2: Ní raibh. An raibh tusa/tú féin ar laethanta saoire i mbliana?*
- *Foghlaimeoir 1: Ní raibh.*

10

©GaeilgegoDeo 2024

An raibh tú ar laethanta saoire? Tíortha

- Beidh sibh ag dul siar ar na tíortha a d'fhoghlaim siad ní ba luaithe sa chúrsa.

11

Bileog

An raibh tú ar laethanta saoire? Tíortha

12

An raibh tú ar laethanta saoire? Tíortha

- Tá seacht siombail ann agus baineann gach siombail le tír.
- Féach ar na siombailí éagsúla thíos.
- Scríobh ainmneacha na dtíortha sna spásanna faoi gach ceann acu.

13

©GaeilgegoDeo 2024

An raibh tú ar laethanta saoire? Tíortha

- Beidh ar do pháirtnéir ainmneacha na dtíortha thuas a scríobh ar a bhileog.
- Tabhair leideanna do do pháirtnéir faoi gach tír, ach ná habair ainm na tíre, mar shampla: ***Tá Baile Átha Cliath sa tír seo. Ólann daoine fíon sa tír seo.***
- Anois, scríobh ainmneacha thíortha do pháirtnéara sa bhosca seo.

14

An raibh tú ar laethanta saoire? Tíortha

- Beidh ar do pháirtnéir ainmneacha na dtíortha thuas a scríobh ar a bhileog.
- Tabhair leideanna do do pháirtnéir faoi gach tír, ach ná habair ainm na tíre, mar shampla: ***Itheann daoine píotsa sa tír seo. Tá Hong Kong sa tír seo.***
- Anois, scríobh ainmneacha thíortha do pháirtnéara sa bhosca seo.

15

Tíortha - Freagraí A

- An Spáinn
- An Iodáil
- An tSín
- An Afraic Theas
- Albain
- Ceanada
- An Bhreatain Bheag

16

©GaeilgegoDeo 2024

Tíortha - Freagraí B

- An Spáinn
- An Iodáil
- An tSín
- An Afraic Theas
- Albain
- Ceanada
- An Bhreatain Bheag

17

An raibh tú ar laethanta saoire? Tíortha

- An raibh tú ar saoire i dtír ar bith eile i mbliana, nó le cúpla bliain anuas.
- Beidh sibh ag dul siar ar conas an tír a raibh siad ar saoire ann a rá.
- An cuimhin leo conas é sin a rá?
- Cuir Gaeilge ar an abairt: *I was in X.*

18

Bileog

An raibh tú ar laethanta saoire?
Cá raibh tú?

19

©GaeilgegoDeo 2024

Cá raibh tú?

- Aistrigh na habairtí thíos go Gaeilge, ó bhéal ar dtús, agus ansin scríobh amach iad.
- Nuair a bheidh tú críochnaithe, pléigh le do pháirtnéir iad.

20

Cá raibh tú?

a) I was in France last year.

b) She was in America last week.

c) He was in Italy a few days ago.

d) I was in Canada recently.

e) She was in Scotland at the weekend.

21

Cá raibh tú?

a) I was in France last year.

Bhí mé sa Fhrainc anuraidh.

b) She was in America last week.

Bhí sí i Meiriceá an seachtain seo chaite.

c) He was in Italy a few days ago.

Bhí sé san Iodáil cúpla lá ó shin.

22

©GaeilgegoDeo 2024

Cá raibh tú?

d) I was in Canada recently.

Bhí mé i gCeanada le déanaí.

e) She was in Scotland at the weekend.

Bhí sí in Albain ag an deireadh seachtaine.

23

Cá raibh tú?

- Anois féach ar na tíortha ar fad thíos.
- An féidir leat iad a chur sna spásanna cearta sa bhosca?
- Cad í an riail ghramadaí?
- Tá grúpa amháin déanta le cabhrú leat.

24

Cá raibh tú?

Sasana **An Fhrainc** **Ceanada**

An Spáinn **Meiriceá** **An Iodáil** **An Pholainn**

An Afraic Theas **An Ghearmáin**

Albain

25

©GaeilgegoDeo 2024

Cá raibh tú?

	Tíortha	Riail ghramadaí
Rannóg 1		
Rannóg 2		
Rannóg 3	Ceanada, Meiriceá, Sasana	i + urú
Rannóg 4		

26

Cá raibh tú? - Freagraí

	Tíortha	**Riail ghramadaí**
Rannóg 1	An Fhrainc, An Spáinn, An Pholainn, An Ghearmáin	**Sa + séimhiú (nuair is féidir)**
Rannóg 2	An Iodáil, An Afraic Theas	**san**
Rannóg 3	Ceanada, Meiriceá, Sasana	**i + urú**
Rannóg 4	Albain	**in**

27

Cleachtadh Cainte

- ***Múinteoir:*** *An raibh tú ar saoire i mbliana?*
- ***Foghlaimeoir 1*:** *Bhí. Bhí mé sa Spáinn.*
- ***Múinteoir:*** *An raibh tusa ar saoire i mbliana?*
- ***Foghlaimeoir 2:*** *Ní raibh ach bhí mé san Iodáil an bhliain seo caite.*

28

©GaeilgegoDeo 2024

Cén bhliain?

- **An bhliain seo caite – 2023**

- **I mbliana – 2024**

29

Cén bhliain?

- **An raibh** Seán ar laethanta saoire **an bhliain seo caite**?
- **Bhí**
- **Ní raibh**

- **An raibh** Síle ar laethanta saoire **i mbliana**?
- **Bhí**
- **Ní raibh**

30

An raibh tú ar laethanta saoire?
Cathain?

31

©GaeilgegoDeo 2024

Cathain?

- Tá cártaí éagsúla i ngach clúdach.
- Tiocfaidh cárta suas ar an sleamhnán.
- Tiocfaidh ceist suas ar an sleamhnán. mar shampla: *An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?* air.
- Feagair an cheist: mar shampla: *Ní raibh. Bhí mé sa Spáinn an bhliain seo caite*.

32

Cathain?

- Ansin, tiocfaidh cárta agus ceist eile suas ar an sleamhnán.
- mar shampla: : *An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?* air.
- Feagair an cheist bunaithe ar an eolas atá ar a chárta, mar shampla: *Bhí. Bhí mé sa Fhrainc i mbliana*.
- Bí cúramach faoi sa/san/i/in *sa/san/i/in.*

33

An Tuirc	**An Fhrainc**	**An Iodáil**
2023	**2024**	**2024**
An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?	***An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?***	***An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?***

34

©GaeilgegoDeo 2024

Sasana	Meiriceá	An Astráil
2023	2024	2024
An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?	*An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?*	*An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?*

35

Ceanada	An Bheilg	Peiriú
2023	2024	2024
An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?	*An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?*	*An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?*

36

Lucsamburg	Dún Éideann	Páras
2023	2024	2024
An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?	*An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?*	*An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?*

37

©GaeilgegoDeo 2024

Albain

2023

An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?

An Fhionlainn

2024

An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?

38

Árd Mhaca

2024

An raibh tú ar laethanta saoire i mbliana?

An Airgintín

2023

An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?

39

Go agus go dtí

- Tá mé ag dul **go dtí**
  - An Fhrainc
  - An Spáinn
  - An Iodáil
- Tá mé ag dul **go**
  - Meiriceá
  - Ceanada
  - Sasana
- Tá mé ag dul **go** hAlbain.

40

©GaeilgegoDeo 2024

Go agus go dtí

- Tá mé ag dul **go dtí**
  - An Fhrainc
  - An Spáinn
  - An Iodáil
- Tá mé ag dul **go**
  - Meiriceá
  - Ceanada
  - Sasana
- Tá mé ag dul **go** hAlbain.

41

Go agus go dtí

- Cad a thugann sibh faoi deara faoi úsáid ***go*** agus ***go dtí*** sna samplaí?
- Úsáidtear ***go*** roimh ainmneacha tíortha nach bhfuil an t-alt leo (mar shampla: Meiriceá/Ceanada) agus ***go dtí*** nuair a bhíonn an t-alt in úsáid in ainm na tíre (mar shampla: An Fhrainc/An Spáinn).
- Cuirtear ***h*** roimh ainm tíre nach mbíonn an t-alt leis ach a thosaíonn le guta (Albain).

42

Bileog

An raibh tú ar laethanta saoire?

Go nó go dtí??

43

©GaeilgegoDeo 2024

Go agus go dtí

- Léigh amach an liosta de thíortha agus d'áiteanna.
- Beidh ort iad a scríobh san áit chuí ar a bhileog

44

Go agus go dtí - Freagraí

go dtí	go	go + h
An Fhrainc An Airgintín An Bheilg An Rúis An Bhreatain An Astráil An Fhionlainn An Ghearmáin	Meiriceá Port Láirge Baile Átha Cliath Ceanada Corcaigh Tiobraid Árann	Ard Mhacha Inis Áth Dara Áth Luain

45

Bileog

An raibh tú ar laethanta saoire?

Táim ag dul go dtí . . .

46

©GaeilgegoDeo 2024

Táim ag dul go dtí . . .

Tiocfaidh ceist agus cárta suas ar an sleamhnán, mar shampla:
An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo caite?

Ba mhaith liom go ndéarfá nach raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo caite, ach go bhfuil tú ag dul go dtí an tír atá léirithe ar an gcárta an mhí seo chugainn. Mar shampla:

- *An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo caite?*
- *Ní raibh. Tá mé ag dul go Meiriceá i mbliana.*

47

Táim ag dul go dtí . . .

An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?

48

Táim ag dul go dtí . . .

An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?

49

©GaeilgegoDeo 2024

Táim ag dul go dtí . . .

An raibh tú ar laethanta saoire an bhliain seo chaite?

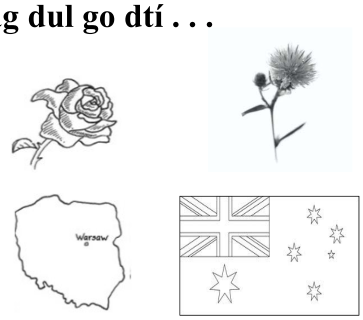

50

Cén áit a raibh tú ar saoire?

- Chaith mé
  - coicís (dhá sheachtain) sa Spáinn
  - seachtain i Meiriceá.
  - deireadh seachtaine fada i Londain.
  - mí san Iodáil.

51

Tréimhse ama

4 LÁ *deireadh seachtaine fada*

7 LÁ *seachtain*

52

©GaeilgegoDeo 2024

Tréimhse ama

14 LÁ *coicís*

30 LÁ *mí*

53

Tréimhse ama

4 LÁ 14 LÁ

7 LÁ 14 LÁ 30 LÁ

30 LÁ 4 LÁ 7 LÁ

54

Cén áit a raibh tú ar saoire?

- *Cén áit a raibh tú ar saoire?*
- Inis dom an tréimhse ama a chaith tú san áit.

55

©GaeilgegoDeo 2024